

VUKOSAVA M. VELIMIROVIĆ (1888 – 1965)

Tragovi bitisanja širom internacionalnih galerija

Vukosava M. Velimirović bila je jedna od retkih srpskih vajarki, ako ne i jedina, čiji je rad, kao jugoslovenske umetnice, afirmisan širom sveta između dva rata.

Rođena je u Pirotu, kao četvrta čerka i šesto od ukupno jedanaestoro dece u intelektualnoj i patrijarhalnoj porodici, od oca Miloša, prote i majke Jelene, učiteljice i domaćice. U rodnom gradu je završila osnovnu školu, a od još od detinjstva pokazivala je interesovanje za umetnost, pisala pesme i bajke, crtala stripova za decu, pravila oblike od gline...

Obrazovala se i stvarala u Beogradu, zatim i u Parizu, gde je stvorila ciklus inspirisan ženama koje su odigrale značajnu ulogu u našoj nacionalnoj istoriji, kao što su **Majka Jugovića, Despotica Jerina, Knjeginja Milica, Simonida i Jefimija**.

U praskozorje II svetskog rata, Vuka je **izlagala u Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Bukureštu, Bratislavi, Pragu...** Živila je u Parizu, a boravila i stvarala u i Španiji, Italiji, Turskoj i Beogradu, gde se trajno naselila 1951. godine.

Iako su poznavaoči umetnosti širom sveta izuzetno cenili njeno stvaralaštvo, u domovini nije bila prepoznata i tek odskora se o njoj nešto više zna.

Većinu svojih dela je poklanjala a među značajnim skulpturalnim rešenjima su Babakaj, Izvor, Prosjakinja, bistu Njegoša i masku Perun.

Prilikom proslave dvadesetogodišnjice oslobođenja Pirot 1964. godine, u foajeu Narodnog pozorišta izloženo je nekoliko njenih radova u akademsko-realističkom stilu, a o njenom delu rečeno je sledeće:

"Vuka Velimirović je izdanak iz jednog jakog porodičnog i intelektualnog kolektiva Miloša Velimirovića, sveštenika pirotskog, koja je pošla tragom svog oca, braće i sestara da i ona, na svoj način, u predmetima skulpture, ostavi trag o svom bitisanju".

Vuka Velimirović preminula je u Beogradu, 1965. godine, ostavivši za sobom obimno umetničko delo, koje je i danas izazov za proučavanje njene radne i intelektualne aktivnosti: vajarski opus od blizu 150 radova, 15 slika, 60 pesama, desetak bajki i više putopisa.